

VÁLTOZÓ JOGSZABÁLYOK – 2025. májusi hatálybalépéssel

A közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvény 2025. május 1. napján hatályba lépő rendelkezései

2024. december 20. napján a Magyar Közlönyben kihirdették a közhitelességről és a közhiteles nyilvántartások egységes vezetéséről szóló 2024. évi LXXXII. törvényt (a továbbiakban: Módtv.), mely az alábbi kivételektől eltekintve 2025. január 1. napján lépett hatályba.

A törvény 19. §-a, valamint 21-22. §-ai 2025. május 1. napján léptek hatályba.

A törvény 2025. május 1. napján hatályba lépett rendelkezései az alábbi jogszabályokat módosítják.

1. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) módosítása

A Módtv. rendelkezése szerint a Szabstv. 92. §-a (7) és (8) bekezdéssel egészül ki, melyek értelmében

a kirendelt ügyvéd díjazásra (munkadíjra és költségtérítésre) jogosult, a szabálysértési hatóság a szabálysértési költség részét képező kirendelt ügyvéd díját (munkadíját és költségtérítését) a Magyar Ügyvédi Kamara (a továbbiakban: Kamara) honlapján közzétett, a Kamarának a kirendelt védő óradíjáról, továbbá a kirendelt védői tevékenységért járó díjazásáról szóló szabályzatában foglaltak szerint, az abban meghatározott díj alapján állapítja meg.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 194/B. §-a szerinti megállapodás hiányában a szabálysértési hatóság a kirendelt védő óradíját és a kirendelt védői tevékenységért járó díjazást az állam által előlegezett kirendelt védői díjakról szóló miniszteri rendelet alapján állapítja meg.

2. Az Üttv. módosítása

A módosítás értelmében az Üttv. 36. § (4) bekezdése akként módosul, hogy a kirendelt ügyvéd számára járó jogszabályban meghatározott díjazáshoz (munkadíj és költségtérítés) képest a kirendelt védő díjának a 194/B. § szerinti közfeladat-ellátás esetére a büntetőeljárásnak a vádemelésig terjedő szakaszában való megállapítására eltérő szabályok vonatkoznak, melyeket a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatban állapít meg.

A Módtv. értelmében az Üttv. 36. §-a a (9) és (10) bekezdéssel egészül ki, melynek értelmében

a kirendelt védő fentiek szerinti, a 194/B. § szerinti közfeladat-ellátás esetére a büntetőeljárásnak a vádemelésig terjedő szakaszában

megállapítandó óradíjának a Magyar Ügyvédi Kamara által szabályzatban megállapított összege az Üttv. 36. § (8) bekezdése szerinti összegnél nem lehet alacsonyabb,

az Üttv. 36. § (9) bekezdése szerinti kamarai szabályzat hiányában a kirendelt védő óradíját miniszteri rendelet állapítja meg úgy, hogy annak összege az Üttv. 36. § (8) bekezdés szerinti összegnél nem lehet alacsonyabb.

A Módtv. értelmében az Üttv. 158. § (1) bekezdése a 39. ponttal egészül ki, mely előírja, hogy a küldöttgyűlésnek szabályzatban kell rendelkeznie a 194/B. § szerinti közfeladat-ellátás esetére a büntetőeljárásnak a vádemelésig terjedő szakaszában az Üttv. 36. § (9) bekezdésében meghatározottak szerint a kirendelt védő óradíjáról, a kirendelt védői tevékenységért járó díjazásról, továbbá a kifizetés eljárásrendjének részletes szabályairól.

A Módtv. az Üttv.-t a XXVI/B. Fejezettel egészíti ki, mely az állam által előlegezett kirendelt védői díjak kifizetésének részletszabályait határozza meg.

A módosítás érinti az Üttv. 206. §-át is, mely az f) ponttal egészül ki, lehetővé téve a 194/B. § szerinti megállapodás hiányában a büntetőeljárásnak a vádemelésig terjedő szakaszában a kirendelt védő óradíjának, a kirendelt védői tevékenységért járó díjazásnak, továbbá a kifizetés eljárásrendjének részletes szabályainak az állam által előlegezett kirendelt védői díjakról szóló miniszteri rendeletben való szabályozását.

3. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) módosítása

A Módtv. a Be. 362. §-át a (3) bekezdéssel egészíti ki, mely szerint az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság

a Be. 362. § (1) bekezdés 9. pontja szerinti határozatában a kirendelt védő díját (munkadíját és költségtérítését) a Kamara honlapján közzétett, a Kamarának a kirendelt védő óradíjáról, továbbá a kirendelt védői tevékenységért járó díjazásáról szóló szabályzatában foglaltak szerint, az abban meghatározott díj alapján állapítja meg, míg

az Üttv. 194/B. § szerinti megállapodás hiányában a kirendelt védő óradíját és a kirendelt védői tevékenységért járó díjat az állam által előlegezett kirendelt védői díjakról szóló miniszteri rendelet alapján állapítja meg.

Az egyes igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2025. (IV. 30.)
IM rendelet

2025. április 30. napján kihirdették az egyes igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2025. (IV. 30.) IM rendeletet, amely

a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendeletet,

a bűnügyi költségek előlegezéséről szóló 11/2018. (VI. 12.) IM rendeletet, valamint

az igazságügyi szakértők statisztikai adatszolgáltatásáról, a képzési hozzájárulás bevallásának és megfizetésének szabályairól, valamint az igazságügyi szakértő által vezetett adattovábbítási nyilvántartásról szóló 16/2024. (XII. 6.) IM rendeletet módosította.

A rendelet 2025. május 1. napján lépett hatályba.

A rendelet bíróságokat kiemelten érintő rendelkezései tárgyában az alábbi tájékoztató készült.

I. A pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet módosítása

Hatálybalépés: 2025. május 1.

1. Büntetőeljárásban kirendelt ügygondnok díja, illetve díjának és költségének megállapítása és előlegezése

A módosítás értelmében a büntetőeljárásban kirendelt ügygondnok díjára, illetve díjának és költségének megállapítására és előlegezésére

a rendelet 7. § (2) és (3) bekezdése, valamint

az új 4/A. alcím - a kirendelt védő díja a büntetőeljárás vádemelésig terjedő szakaszában megállapodás esetén - kivételével a kirendelt védőre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, azzal,

hogy a büntetőeljárásban kirendelt ügygondnok díját az a bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság állapítja meg és előlegezi, amelynek eljárása során az felmerült.

A módosítás értelmében a kirendelt védő díjának megállapítására vonatkozó rendelkezés kiegészült azzal a rendelkezéssel, hogy a büntetőeljárás vádemelésig terjedő szakaszában megállapított felkészülési díj vagy a 4/A. alcím alapján erre a célra szolgáló egyéb díjtétel összegét a vádemelést követő szakaszban a felkészülési díj összegébe bele kell számítani.

A módosítás értelmében a kirendelt védő ügyészség vagy nyomozó hatóság által megállapított díját, valamint az ügyészség vagy a nyomozó hatóság által a rendelet 8. § (1) bekezdése szerint megállapított költségét az Igazságügyi Minisztérium előlegezi.

Ha a kirendelt védő helyett helyettese járt el, a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a kirendelt védő díját és költségét a helyettesként eljáró védő részére állapítja meg, és a rendelet 9. § (1) és (1a) bekezdésében meghatározott szerv előlegezi.

Új rendelkezés értelmében, ha a kirendelt védő díját és megállapított költségeit nem az állam viseli, a kötelezett önkéntes teljesítése hiányában a követelés behajtása iránt a bünyügyi költség viseléséről határozatot hozó nyomozó hatóság, bíróság, ügyészség esetén a fogva tartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló jogszabály alapján eljáró szerv intézkedik.

2. Kirendelt védő díja a büntetőeljárás vádemelésig terjedő szakaszában megállapodás esetén

Új alcím került beépítésre a rendeletbe, amely a kirendelt védő díjára vonatkozik a büntetőeljárás vádemelésig terjedő szakaszában megállapodás esetén.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 194/B. §-a szerinti közfeladat-ellátás esetére megkötött megállapodás alapján a büntetőeljárás vádelemeléséig terjedő szakaszában a kirendelt védőt

a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatában meghatározott kirendelt védői óradíj, valamint

kamarai szabályzatban meghatározott díjazás illeti meg.

A megállapodás a megkötése tényének a Hivatalos Értesítőben történő közzétételét követő naptól a megszűnése tényének és időpontjának a Hivatalos Értesítőben történő közzétételét követő napig áll fenn.

A kamarai szabályzatot azon kirendelt védői óradíjra, tevékenységért járó díjazásra, költségtérítésre, továbbá a kifizetés és előlegezés eljárásrendjére kell alkalmazni, amelyek a megállapodás fennállása alatt merültek fel.

Az alcímet kizárólag akkor és annyiban kell alkalmazni, amennyiben a felmerült védői díj alapjául szolgáló eljárási cselekményre a megállapodás fennállása alatt került sor.

A büntetőeljárás vádemelésig terjedő szakaszában a kirendelt védő óradíjára, tevékenységéért járó díjazására, költségtérítésére továbbá a kifizetés és előlegezés eljárásrendjére a rendelet rendelkezéseit a megállapodás fennállása alatt nem kell alkalmazni.

3. Átmeneti rendelkezések

Az átmeneti rendelkezések szerint

megállapodás hiányában a rendeletnek a kihirdetett IM rendelettel módosított 6/A. §-át, 9. § (1) bekezdés b) pontját, 9/A. §-át, valamint megállapított 9. § (1a) bekezdését, 9/B. §-át a 2025. május 1. napján és azt követően zajlott eljárási cselekményen alapuló kirendelt védői díjra, valamint a 2025. május 1. napján és azt követően az ügyészség vagy a nyomozó hatóság által megállapított 9. § (2) bekezdése szerinti felkészülési díjra kell alkalmazni.

II. A bűnügyi költségek előlegezéséről szóló 11/2018. (VI. 12.) IM rendelet módosítása

Hatálybalépés: 2025. május 1.

1. Kirendelt védő díjának és költségének Igazságügyi Minisztérium általi előlegezése

A módosítás értelmében ha az előkészítő eljárásban, a vádemelés előtt, a vádemelés után, a pótmagánvádló fellépését követően, a magánvádas eljárásban – kivéve, ha az ügyben a nyomozó hatóság nyomozást végez –, valamint a büntetés-végrehajtási bíró eljárása során a bíróság, a vagyonelvonásra irányuló eljárásban, a perújítási eljárásban a kirendelt védő díját és költségét az ügyészség vagy a nyomozó hatóság állapította meg, valamint a rendelet (1) bekezdés b) pont bc) alpontja szerinti esetben a kirendelt védő díját és költségét az Igazságügyi Minisztérium előlegezi. Ebben az esetben a bűnügyi költséget az Igazságügyi Minisztérium előlegezi.

2. Ügyiratok között kezelt költségjegyzék

A módosítás értelmében az ügyiratok között kezelt költségjegyzékben kell nyilvántartani az Igazságügyi Minisztérium által az 1. § (1a) bekezdése alapján előlegezett bűnügyi költséget is.

3. Az ügyészség, valamint a nyomozó hatóság adatküldése az Igazságügyi Minisztériumnak, az Igazságügyi Minisztérium feladata

Az ügyészség, a nyomozó hatóság a költségjegyzékben nyilvántartott kirendelt védői díjak és költségek vonatkozásában a megállapított díjak előlegezése céljából havonta, egy táblázatban összesítve, elektronikus úton, a tárgyhót követő hónap 5. napjáig megküldi az Igazságügyi Minisztérium részére az 1. melléklet szerinti adatokat.

Előlegezésre kizárólag olyan kirendelt védői díj esetében kerülhet sor, amely

tekintetében – az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Ávr.) 58. § (1) bekezdésében foglaltak alapján –

az ügyészség, a nyomozó hatóság ellenőrizte annak összecszerűségét és azt, hogy a megelőző ügymenetben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet és az Ávr. előírásait, továbbá a belső szabályzatokban foglaltakat megtartották-e.

A vizsgálat elvégzéséről az ügyészség, a nyomozó hatóság az 1. melléklet szerinti adatok Igazságügyi Minisztérium részére hivatali kapun keresztül történő továbbításával egyidejűleg – az utalandó tételek darabszámát és összegét is tartalmazó – digitálisan aláírt, e-hiteles dokumentumban nyilatkozik.

Az Igazságügyi Minisztérium a kifizetés során kizárólag a fedezet meglétét vizsgálja. Az Igazságügyi Minisztérium a dokumentumok hiánytalan beérkezését követő 15 napon belül intézkedik a kifizetések iránt.

Az Igazságügyi Minisztérium kizárólag a kirendelt védői díjak kifizetésével kapcsolatos feladatokat látja el. A kifizetések megtörténtéről az Igazságügyi Minisztérium – a kiadás végleges elszámolása érdekében – a teljesítéstől számított 15 napon belül tájékoztatja az adatot beküldő ügyészséget vagy a nyomozó hatóságot (4. § (2a) bekezdés). Ezen rendelkezések alkalmazásának nincs helye az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 194/B. §-a szerinti közfeladat-ellátás esetére megkötött megállapodás fennállása alatt.

Az 1. § (1a) bekezdését és a 4. § (1) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy ha a kirendelt védő díját és költségét az ügyészség vagy a nyomozó hatóság állapította meg, azt az Üttv. 194/B. § (1) bekezdése szerinti közfeladatot ellátó szervezet előlegezi.

A megállapodás fennállására a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 9/C. § (4) bekezdését kell alkalmazni.

4. Átmeneti rendelkezések

A rendeletnek az egyes igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2025. (IV. 30.) IM rendelettel megállapított 1. § (1a) bekezdését, 4. § (2a) bekezdését, valamint módosított 4. § (1) bekezdését – megállapodás hiányában – a 2025. május 1. napján és azt követően felmerült kirendelt védői díjak és költségek előlegezésére kell alkalmazni.

A 4. § (2a) bekezdésében foglalt havi összesítést – megállapodás hiányában – első alkalommal 2025. június 5. napjáig kell megküldeni az Igazságügyi Minisztérium részére.

III. Az igazságügyi szakértők statisztikai adatszolgáltatásáról, a képzési hozzájárulás bevallásának és megfizetésének szabályairól, valamint az igazságügyi szakértő által vezetett adattovábbítási nyilvántartásról szóló 16/2024. (XII. 6.) IM rendelet módosítása

Hatálybalépés: 2025. május 1.

1. Képzési hozzájárulás átutalása

A módosítás értelmében a képzési hozzájárulást a kirendelő szervnek negyedévente, a naptári negyedévet követő hónap 20. napjáig egy összegben kell az Igazságügyi Minisztérium 10032000-01397136-00000000 fizetési számlájára átutalni.

Ha a kirendelő szerv nem önálló jogi személy, és nem rendelkezik önálló költségvetéssel, vagy önálló jogi személy, de nem rendelkezik önálló költségvetéssel, az átutalást annak a jogi személyiséggel rendelkező szervnek kell teljesítenie, amelynek illetékességi területén a kirendelő szerv működik

A megbízás alapján készült szakvélemények után járó képzési hozzájárulást a megbízás alapján szakvéleményt adó szakértőnek negyedévente, a naptári negyedévet követő hónap 20. napjáig a naptári negyedévben elkészített szakvéleményei után egy összegben kell az Igazságügyi Minisztérium 10032000-01397136-00000000 fizetési számlájára átutalnia (5. §). Az átutalással egyidejűleg a megbízás alapján szakvéleményt adó szakértő a képzési hozzájárulás vonatkozásában negyedévente összesítve, elektronikus úton megküldi az Igazságügyi Minisztérium részére a 3. mellékletben meghatározott adatokat.

2. Adatszolgáltatás

Az átutalást teljesítő szerv – a bíróságok esetében az Országos Bírósági Hivatal útján –

negyedévente összesítve,
elektronikus úton megküldi az Igazságügyi Minisztérium részére a képzési hozzájárulással összefüggő, a rendelet
2. mellékletben meghatározott adatokat.

3. Átmeneti rendelkezések

A rendeletnek az egyes igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2025. (IV. 30.) IM rendelettel megállapított 4. § (4) és (5) bekezdése szerinti átutalást és adatszolgáltatást első alkalommal 2025. július 20. napjáig kell teljesíteni.

A kirendelő szervek képzési hozzájárulással kapcsolatos adatszolgáltatásának adattartalmát a 2. Melléklet tartalmazza.